

**ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТАБОЛІЧНИХ ЗМІН ЛІПІДІВ У
ЕРИТРОЦИТАХ КРОВІ ХВОРИХ НА ДИСЕМІНОВАНИЙ
ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ**

О.Б. Пікас

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ

Структурним компонентом мембран є жирні кислоти (ЖК). Дисбаланс ЖК може мати патогенетичне значення у розвитку патологічних станів, у тому числі захворювань бронхолегеневої системи. Мембрани еритроцитів є дуже чутливі до активації перекисного окиснення ліпідів, що швидко та різко змінює їх властивості. **Мета** дослідження - оцінити метаболізм ліпідів (за складом ЖК) в еритроцитах крові у хворих на дисемінований туберкульоз легень.

Матеріали і методи. Обстежено 103 (64,3 % із 160) здорові особи (I група) та 57 (35,7 % із 160) хворих на дисемінований туберкульоз легень, не постраждалих від наслідків аварії на ЧАЕС (II група). Склад ЖК визначали на газорідному хроматографі «Цвет – 500».

Результати та обговорення. У I групі сумарний вміст насичених ЖК в еритроцитах склав ($51,2 \pm 1,4$) %, ненасичених ЖК – ($48,8 \pm 1,4$) %, ПН ЖК - ($28,4 \pm 1,0$) %. У пацієнтів II групи в еритроцитах рівень насичених ЖК зростав: до ($76,5 \pm 2,1$) % ($p < 0,001$), а рівень ненасичених і ПН ЖК - знижувався відповідно до ($23,5 \pm 2,0$) і ($15,3 \pm 1,2$) % ($p < 0,001$). Вміст стеаринової ЖК (C18:0) знижувався до ($8,9 \pm 1,2$) % ($p < 0,001$) у пацієнтів II групи при ($17,6 \pm 0,6$) % у I групі. У I групі рівень олеїнової ЖК (C18:1) в еритроцитах склав ($20,4 \pm 0,9$) %; в осіб II групи знижувався до ($8,2 \pm 0,9$) % ($p < 0,001$). Рівень лінолевої (C18:2) та арахідонової (C20:4) ЖК в еритроцитах крові у II групі знижувався до ($6,5 \pm 0,8$) і ($7,0 \pm 1,1$) % відповідно ($p < 0,001$) при ($14,5 \pm 1,1$) і ($13,9 \pm 0,7$) % відповідно у I групі. У II групі в еритроцитах з'являлась ейкозотрієнова ЖК (C20:3) ($p < 0,001$) ($1,8 \pm 0,1$) % (у I групі вона відсутня).

Висновок. Склад ЖК в осіб II групи змінюється, що свідчить про зміну метаболізму ліпідів мембран еритроцитів крові та потребу їх корекції при лікуванні даних пацієнтів, що є перспективою у фтизіатрії.